

**SPORAZUM O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI IZMEĐU
REPUBLIKE SRBIJE I KANADE**

REPUBLIKA SRBIJA I KANADA,
u daljem tekstu: „ugovorne strane”

u želji da sarađuju u oblasti socijalne sigurnosti, odlučile su da, u tu svrhu, zaključe
sporazum i dogovorile su se sledeće:

DEO I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Definicije

1. Za potrebe ovog sporazuma:

1) „pravni propisi” znače, u odnosu na ugovorne strane, zakone i druge propise iz člana 2. ovog sporazuma;

2) „nadležni organ” znači

- u odnosu na Republiku Srbiju, ministarstva odgovorna za pravne propise Republike Srbije iz člana 2. ovog sporazuma;
- u odnosu na Kanadu, ministra ili ministre odgovorne za primenu pravnih propisa Kanade iz člana 2. ovog sporazuma;

3) „nadležni nosilac” znači

- u odnosu na Republiku Srbiju, organizacija ili ustanova, odgovorna za sprovođenje pravnih propisa Republike Srbije iz člana 2. ovog sporazuma;
- u odnosu na Kanadu, nadležni organ;

4) „period koji se priznaje” znači

- u odnosu na Republiku Srbiju, period osiguranja na osnovu koga se stiče pravo na davanje prema pravnim propisima Republike Srbije uključujući svaki period koji su prema tim pravnim propisima izjednačeni sa periodima osiguranja ili priznati kao takvi;
- u odnosu na Kanadu, period doprinosa na osnovu koga se stiče pravo na davanje prema Kanadskom penzijskom planu, period u kome je isplaćivana invalidska penzija u skladu sa tim planom i period prebivanja na osnovu koga se stiče pravo na davanje prema Zakonu o osiguranju za slučaj starosti;

5) „davanje” znači, u odnosu na ugovorne strane, svako novčano davanje koje je predviđeno pravnim propisima te ugovorne strane i uključuje sve dodatke ili povećanja koja se primenjuju na to novčano davanje.

2. Svaki termin u pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma koji nije definisan ovim članom ima značenje koje mu pripada prema tim pravnim propisima.

Član 2.

Pravni propisi na koje se ovaj sporazum odnosi

1. Ovaj sporazum se odnosi na sledeće pravne propise:

1) u odnosu na Kanadu

(1) Zakon o osiguranju za slučaj starosti i propise koji su doneti na osnovu tog zakona i

(2) Kanadski penzijski plan i propise koji su doneti na osnovu tog plana;

2) u odnosu na Republiku Srbiju

(1) pravne propise koji se odnose na penzijsko i invalidsko osiguranje i

(2) pravne propise koji se odnose na osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti.

2. Ovaj sporazum se primenjuje i na pravne propise kojima se menjaju, dopunjuju ili objedinjuju pravni propisi iz stava 1. ovog člana.

3. Izuzetno od stava 2. ovog člana ovaj sporazum se odnosi i na proširenja pravnih propisa jedne ugovorne strane na nove kategorije korisnika ili nova davanja, izuzev ako ta ugovorna strana ne obavesti drugu ugovornu stranu, u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu tih pravnih propisa, da se ovaj sporazum ne odnosi na nove kategorije korisnika ili nova davanja.

Član 3.

Lica na koja se Sporazum primenjuje

Ugovorne strane primenjuju ovaj sporazum na sva lica koja podležu ili su podlegala pravnim propisima jedne ili obe ugovorne strane, kao i na lica koja izvode svoja prava od tih lica u skladu sa pravnim propisima svake ugovorne strane.

Član 4.

Jednaki tretman

Svako lice za koje važe ili su važili pravni propisi jedne ugovorne strane, kao i druga lica koja izvode svoja prava od tog lica, podležu obavezama koje proističu iz pravnih propisa druge ugovorne strane i stiču pravo na davanja prema tim pravnim propisima, pod istim uslovima kao i državljani druge ugovorne strane.

Član 5.

Izvoz davanja

1. Ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno, davanja koja je prema pravnim propisima jedne ugovorne strane, steklo svako lice iz člana 3. ovog sporazuma uključujući i davanja koja su stečena primenom ovog sporazuma, neće se umanjiti, modifikovati, suspendovati ili ukinuti samo zbog činjenice što to lice ima prebivalište na teritoriji druge ugovorne strane. Ova davanja isplaćivaće se i kada to lice ima prebivalište na teritoriji druge ugovorne strane.

2. U odnosu na Kanadu

1) davanja koja je prema ovom sporazumu steklo lice za koje važe ili su važili pravni propisi obe ugovorne strane ili lice koje svoja prava izvodi od tog lica isplaćivaće se, takođe, i kada to lice ili lice koje svoja prava izvodi od tog lica ima prebivalište na teritoriji treće države.

2) penzija u skladu sa Zakonom o osiguranju za slučaj starosti se isplaćuje licu koje boravi izvan Kanade samo ukoliko je period prebivanja tog lica, utvrđen sabiranjem u skladu sa Delom III, Poglavlje 1, najmanje jednak minimalnom periodu

prebivanja u Kanadi koji je prema Zakonu o osiguranju za slučaj starosti neophodan za isplatu penzije izvan Kanade.

3) primanje i zagarantovani dopunski prihod isplaćuje se licu koje boravi van Kanade samo u onoj meri u kojoj je to predviđeno Zakonom o osiguranju za slučaj starosti.

3. U odnosu na Republiku Srbiju:

1) davanja koja je prema ovom sporazumu steklo lice za koje važe ili su važili pravni propisi obe ugovorne strane ili lice koje svoja prava izvodi od tog lica isplaćivaće se, takođe, i kada to lice ili lice koje svoja prava izvodi od tog lica ima prebivalište na teritoriji treće države, pod uslovom da je Republika Srbija zaključila sporazum o socijalnoj sigurnosti sa tom državom.

2) Stav 1. ovog člana se ne primenjuje na najniži iznos penzije, novčanu naknadu za pomoć i negu drugog lica i novčanu naknadu za telesno oštećenje.

DEO II

PRAVNI PROPISI KOJI SE PRIMENJUJU

Član 6.

Opšte pravilo

Ukoliko ovim sporazumom nije drugačije predviđeno, zaposleni na teritoriji jedne ugovorne strane podleže, u odnosu na to zaposlenje, pravnim propisima samo te ugovorne strane.

Član 7.

Zaposleni i lica koja obavljaju samostalnu delatnost

1. Ako poslodavac sa sedištem u jednoj strani ugovornici uputi zaposlenog koji podleže pravnim propisima te ugovorne strane, na rad na teritoriju druge ugovorne strane, taj zaposleni, u odnosu na taj rad, podleže pravnim propisima samo prve ugovorne strane kao da radi na njenoj teritoriji. Ovo upućivanje može trajati do 36 meseci i može se produžiti za dodatni period od 24 meseca uz saglasnost nadležnih organa obe ugovorne strane.

2. Ako lice koje obavlja samostalnu delatnost podleže pravnim propisima jedne ugovorne strane i privremeno radi za svoj račun na teritoriji druge ugovorne strane ili na teritorijama obe ugovorne strane, to lice, u odnosu na taj rad, podleže pravnim propisima samo prve ugovorne strane. Ovo upućivanje može trajati do 24 meseca i može se produžiti za dodatni period od 12 meseci uz saglasnost nadležnih organa obe ugovorne strane.

Član 8.

Posada broda

Lice koje podleže pravnim propisima obe ugovorne strane u slučaju da je zaposleno kao član brodske posade će, u odnosu na to zaposlenje, podlegati samo pravnim propisima Kanade ukoliko ima prebivalište na teritoriji Kanade, a u svim ostalim slučajevima samo pravnim propisima Republike Srbije.

Član 9.

Državni službenici, diplomatsko i konzularno osoblje

1. Lice zaposleno od strane vlade, državni službenik ili službeni predstavnik koje jedna ugovorna strana uputi na rad na teritoriju druge ugovorne strane, podleže, u odnosu na taj rad, pravnim propisima prve ugovorne strane.

2. Diplomatsko i konzularno osoblje, kao i njihova privatna posluga koju je jedna ugovorna strana uputila na rad na teritoriju druge ugovorne strane, podleže, u odnosu na taj rad, pravnim propisima prve ugovorne strane.

3. Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, lice koje ima prebivalište na teritoriji jedne ugovorne strane i koje je zaposleno na toj teritoriji u državnoj službi ili diplomatskoj misiji druge ugovorne strane, podleže u odnosu na taj rad, pravnim propisima samo prve ugovorne strane. Poslodavac tog lica će poštovati sve odredbe pravnih propisa prve ugovorne strane koji se primenjuju na poslodavce.

Član 10.

Izuzeci

Nadležni organi ugovornih strana mogu, zajedničkim dogovorom, izmeniti primenu odredaba čl. 6. do 9. ovog sporazuma u odnosu na svako lice ili kategoriju lica.

Član 11.

Periodi prebivanja prema pravnim propisima Kanade

1. Za potrebe izračunavanja visine davanja prema Zakonu o osiguranju za slučaj starosti:

1) ukoliko lice podleže Kanadskom penzijskom planu ili sveobuhvatnom penzijskom planu neke kanadske provincije, bilo koji period njegovog prebivanja ili boravka u Republici Srbiji smatra se periodom prebivanja tog lica u Kanadi; taj period se smatra periodom prebivanja u Kanadi i venčanog ili nevenčanog partnera i izdržavanog lica koji sa njim žive i koji ne podležu pravnim propisima Republike Srbije po osnovu zaposlenja ili obavljanja samostalne delatnosti;

2) ukoliko lice podleže pravnim propisima Republike Srbije tokom bilo kog perioda boravka ili prebivanja u Kanadi, taj period se ne smatra periodom prebivanja tog lica u Kanadi, niti periodom prebivanja u Kanadi venčanog ili nevenčanog partnera ili izdržavanog lica koji žive sa njim i koji ne podležu Kanadskom penzijskom planu ili sveobuhvatnom penzijskom planu kanadske provincije po osnovu zaposlenja ili obavljanja samostalne delatnosti.

2. Prilikom primene stava 1. ovog člana:

1) smatra se da lice podleže Kanadskom penzijskom planu ili sveobuhvatnom penzijskom planu kanadske provincije tokom perioda boravka ili prebivanja u Republici Srbiji samo ukoliko to lice uplaćuje doprinose prema tom planu tokom tog perioda po osnovu zaposlenja ili obavljanja samostalne delatnosti;

2) smatra se da lice podleže zakonodavstvu Republike Srbije za vreme perioda boravka ili prebivanja u Kanadi samo ukoliko to lice, u tom periodu, uplaćuje

obavezne doprinose prema tim pravnim propisima po osnovu zaposlenja ili obavljanja samostalne delatnosti.

DEO III

ODREDBE KOJE SE ODNOSU NA DAVANJA

POGLAVLJE 1

SABIRANJE PERIODA

Član 12.

Periodi koji se sabiraju

1. Nadležni nosilac jedne ugovorne strane će prilikom utvrđivanja ispunjenosti uslova za ostvarivanje prava na davanje prema pravnim propisima koje on primenjuje, uzeti u obzir, u meri u kojoj je to potrebno, periode koji se priznaju prema pravnim propisima druge ugovorne strane, pod uslovom da se ti periodi ne poklapaju.

2. 1) U cilju odlučivanja o ispunjenosti uslova za davanje prema Zakonu o osiguranju za slučaj starosti Kanade, period koji se priznaje prema pravnim propisima Republike Srbije, smatraće se periodom prebivanja u Kanadi;

2) U cilju odlučivanja o ispunjenosti uslova za davanje prema Kanadskom penzijskom planu, jedna kalendarska godina, u kojoj je navršeno najmanje 3 meseca perioda koji se priznaju prema pravnim propisima Republike Srbije, smatraće se kao kalendarska godina, koja se priznaje prema Kanadskom penzijskom planu.

3. U cilju odlučivanja o ispunjenosti uslova na starosnu penziju prema pravnim propisima Republike Srbije:

1) kalendarska godina koja predstavlja period koji se priznaje prema Kanadskom penzijskom planu smatra se kao 12 meseci koji se priznaju prema pravnim propisima Republike Srbije;

2) mesec koji predstavlja period koji se priznaje prema Zakonu o osiguranju za slučaj starosti Kanade i koji nije deo perioda koji se priznaje prema Kanadskom penzijskom planu, smatra se mesecom koji se priznaje prema pravnim propisima Republike Srbije.

4. U cilju odlučivanja o ispunjenosti uslova za invalidsku ili porodičnu penziju prema pravnim propisima Republike Srbije, kalendarska godina koja prema Kanadskom penzijskom planu predstavlja period koji se priznaje, smatra se kao 12 meseci koji se priznaju prema pravnim propisima Republike Srbije.

Član 13.

Periodi navršeni u sistemu treće države

Ukoliko lice ne ispunjava uslove za pravo na davanje na osnovu perioda koji se priznaju prema pravnim propisima ugovornih strana, sabranih u skladu sa članom 12. ovog sporazuma, ispunjenost uslova za pravo na davanje utvrđuje se sabiranjem tih perioda i perioda navršenih u sistemu treće države, sa kojom obe ugovorne strane imaju zaključen ugovor o socijalnoj sigurnosti koji predviđa sabiranje perioda.

Član 14.

Minimalni period koji se sabira

Ukoliko je ukupno trajanje perioda koji se priznaju koje je navršilo lice prema pravnim propisima jedne ugovorne strane kraće od jedne godine i ukoliko, samo po osnovu tog perioda, ne postoji pravo na davanje prema pravnim propisima te ugovorne strane, nadležni nosilac te ugovorne strane neće isplaćivati davanje po osnovu tog perioda. Ove periode uzima u obzir nadležni nosilac druge ugovorne strane radi utvrđivanja ispunjenosti uslova za davanje od te strane primenom Poglavlja 1.

POGLAVLJE 2

DAVANJA PREMA PRAVNIM PROPISIMA KANADE

Član 15.

Davanja prema Zakonu o osiguranju za slučaj starosti

1. Ako lice ispunjava uslove za penziju ili naknadu prema Zakonu o osiguranju za slučaj starosti isključivo primenom odredaba o sabiranju Poglavlja 1, nadležni nosilac Kanade će izračunati iznos penzije ili naknade koji se isplaćuje tom licu u skladu sa odredbama tog zakona koje uređuju isplatu proporcionalnog dela penzije ili naknade, isključivo na osnovu perioda prebivanja u Kanadi koji se smatraju kao takvi, u skladu sa tim zakonom.

2. Stav 1. ovog člana se primenjuje i na lice koje ima prebivalište van Kanade i koje bi ispunilo uslove za punu penziju u Kanadi, ali koje nije prebivalo u Kanadi minimum vremena koje je prema Zakonu o osiguranju za slučaj starosti potrebno za isplatu penzije van Kanade.

Član 16.

Davanja prema Kanadskom penzijskom planu

1. Ako lice ispunjava uslove za davanja isključivo uz primenu odredaba o sabiranju Poglavlja 1, nadležni nosilac Kanade će izračunati iznos davanja koje se isplaćuje tom licu na sledeći način:

1) deo davanja koji zavisi od zarade se određuje u skladu sa odredbama Kanadskog penzijskog plana isključivo na osnovu zarada koje se uzimaju u obzir za penziju prema tom planu;

2) fiksni deo davanja se određuje množenjem: iznosa fiksnog dela davanja utvrđenog u skladu sa odredbama Kanadskog penzijskog plana sa razlomkom koji predstavlja odnos između perioda doprinosa plaćenog Kanadskom penzijskom planu i minimalnog perioda koji se, prema tom planu, zahteva za utvrđivanje ispunjenosti uslova za to davanje. Ta vrednost ne sme biti veća od jedan.

POGLAVLJE 3

DAVANJA PREMA PRAVNIM PROPISIMA REPUBLIKE SRBIJE

Član 17.

Određivanje iznosa penzije

1. Ako pravo na penziju postoji prema pravnim propisima Republike Srbije bez primene odredaba o sabiranju Poglavlja 1, iznos penzije se određuje isključivo prema pravnim propisima Republike Srbije.

2. Ako se pravo na penziju utvrđuje isključivo uz primenu odredaba o sabiranju Poglavlja 1, nadležni nosilac Republike Srbije:

1) izračunava teorijski iznos penzije koji bi pripadao da je ukupan period koji se priznaje navršen prema pravnim propisima Republike Srbije i pravnim propisima Kanade, navršen isključivo prema pravnim propisima Republike Srbije i

2) na osnovu tog teorijskog iznosa, određuje stvarni iznos penzije koji se isplaćuje, srazmerno odnosu između perioda koji se priznaje, navršenog prema pravnim propisima Republike Srbije i ukupnog perioda koji se priznaje, navršenog prema pravnim propisima Republike Srbije i pravnim propisima Kanade.

DEO IV

ADMINISTRATIVNE I RAZNE ODREDBE

Član 18.

Administrativni dogovor

1. Nadležni organi ugovornih strana će zaključiti administrativni dogovor kojim će utvrditi mere neophodne za primenu ovog sporazuma.

2. Organi za vezu ugovornih strana će se odrediti tim dogovorom.

Član 19.

Razmena informacija i uzajamna pomoć

1. Nadležni organi i nosioci zaduženi za primenu ovog sporazuma će:

1) u meri u kojoj to dopuštaju pravni propisi koje primenjuju, međusobno razmenjivati informacije neophodne za primenu tih pravnih propisa;

2) pružati međusobnu pomoć u cilju utvrđivanja ispunjenosti uslova za sticanje prava na davanje i njegovog iznosa prema odredbama ovog sporazuma ili prema pravnim propisima na koje se on odnosi, kao da se radi o primeni sopstvenih pravnih propisa;

3) međusobno razmenjivati, u što kraćem roku, sve informacije o merama koje se preduzimaju u cilju primene ovog sporazuma ili o promenama u njihovim pravnim propisima, ukoliko te promene imaju uticaja na primenu ovog sporazuma.

2. Ukoliko odredbama ovog sporazuma ili odredbama administrativnog dogovora zaključenog na osnovu člana 18. ovog sporazuma nije drugačije predviđeno, pomoć iz stava 1. tačka 2) ovog člana je besplatna.

3. Ako nadležni nosilac jedne ugovorne strane zahteva da se podnosilac zahteva ili korisnik koji ima prebivalište na teritoriji druge ugovorne strane podvrgne medicinskom ispitivanju, nadležni nosilac druge ugovorne strane će, na zahtev nadležnog nosioca prve ugovorne strane, preduzeti mere za obavljanje tog ispitivanja. Ukoliko se medicinsko ispitivanje obavlja isključivo za potrebe nosioca koji ga zahteva, taj nadležni nosilac će nadoknaditi nadležnom nosiocu druge ugovorne strane troškove ispitivanja. Međutim, ukoliko se medicinsko ispitivanje obavlja za potrebe oba nadležna nosioca, troškovi se ne nadoknađuju.

4. Svaki podatak o licu koji, u skladu sa ovim sporazumom, jedna ugovorna strana dostavlja drugoj, je poverljiv i koristi se samo u svrhu primene ovog sporazuma i propisa na koje se on odnosi, osim ukoliko je davanje informacije potrebno prema propisima ugovorne strane.

Član 20.

Izuzeće ili umanjenje plaćanja dažbina, naknada i taksi

1. Svako izuzeće ili umanjenje dažbina, naknada, konzularnih i administrativnih taksi predviđeno pravnim propisima jedne ugovorne strane u vezi sa izdavanjem potvrde ili dokumenta neophodnog za primenu njenih pravnih propisa se odnosi i na izdavanje potvrde ili dokumenta neophodnog za primenu pravnih propisa druge ugovorne strane.

2. Svaki zvanični dokument koji je neophodan za primenu ovog sporazuma izuzima se od overe od strane diplomatskih ili konzularnih organa.

Član 21.

Jezik komunikacije

U cilju primene ovog sporazuma nadležni organi i nosioci ugovornih strana mogu direktno komunicirati na bilo kom službenom jeziku ugovornih strana.

Član 22.

Podnošenje zahteva, obaveštenja i žalbi

1. Zahtevi, obaveštenja i žalbe koje se odnose na sticanje prava ili na visinu davanja u skladu sa pravnim propisima jedne ugovorne strane i koje treba podneti, u propisanom roku, nadležnom organu ili nosiocu te ugovorne strane a koji su, u tom roku, podneti nadležnom organu ili nosiocu druge ugovorne strane smatraće se podnetim nadležnom organu ili nosiocu prve ugovorne strane. Datum podnošenja zahteva, obaveštenja i žalbe nadležnom organu ili nosiocu druge ugovorne strane smatraće se datumom podnošenja nadležnom organu ili nosiocu prve ugovorne strane.

2. Zahtev za davanje podnet prema pravnim propisima jedne ugovorne strane, nakon stupanja na snagu ovog sporazuma, smatra se, istovremeno, zahtevom za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge ugovorne strane, pod uslovom da podnosilac, u trenutku podnošenja zahteva, pruži informacije o periodima koji se priznaju prema pravnim propisima druge ugovorne strane. Ovo se neće primenjivati na izričit zahtev podnosioca.

3. Nadležni organ ili nosilac kome je podnet zahtev, obaveštenje i žalba prosleđuje iste, bez odlaganja, nadležnom organu ili nosiocu druge ugovorne strane.

Član 23.

Isplata davanja

1. Nadležni nosilac jedne ugovorne strane isplaćuje davanja prema ovom sporazumu korisniku koji ima prebivalište van teritorije te ugovorne strane u bilo kojoj konvertibilnoj valuti, u skladu sa pravnim propisima koje primenjuje.

2. Nadležni nosilac jedne ugovorne strane isplaćuje davanja u skladu sa ovim sporazumom direktno korisnicima, bez ikakvih umanjenja na ime administrativnih troškova.

Član 24.

Rešavanje spornih pitanja

Nadležni organi ugovornih strana rešavaju, u meri u kojoj je to moguće, sva sporna pitanja koja proizlaze iz tumačenja ili primene ovog sporazuma, u skladu sa njegovim duhom i osnovnim principima.

Član 25.

Dogovor sa kanadskom provincijom

Organi Republike Srbije i kanadska provincija mogu zaključiti dogovor o svim pitanjima socijalne sigurnosti u okviru jurisdikcije kanadske provincije, ukoliko taj dogovor nije u suprotnosti sa odredbama ovog sporazuma.

DEO V

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26.

Prelazne odredbe

1. Svaki period koji se priznaje, navršen pre dana stupanja na snagu ovog sporazuma, uzima se u obzir za utvrđivanje prava na davanje i iznosa tog davanja u skladu sa ovim sporazumom.

2. Odredbe ovog sporazuma ne daju pravo na primanje davanja za period pre dana stupanja na snagu ovog sporazuma.

3. Izuzetno od stava 2. ovog člana, davanje, osim jednokratno isplaćenog davanja, isplatiće se u skladu sa ovim sporazumom, za osigurane slučajeve koji su nastali pre njegovog stupanja na snagu.

Član 27.

Trajanje i otkazivanje

1. Ovaj sporazum ostaje na snazi, bez ograničenja njegovog trajanja i svaka ugovorna strana ga može otkazati, u bilo kom trenutku, uz davanje pismenog obaveštenja drugoj ugovornoj strani, 12 meseci unapred.

2. U slučaju otkazivanja ovog sporazuma, sva prava ostvarena prema njegovim odredbama će biti zadržana. Ovaj sporazum će se i dalje primenjivati u odnosu na sva

lica koja su pre njegovog otkazivanja podnela zahteve i ispunila uslove za ostvarivanje prava prema odredbama ovog sporazuma.

Član 28.

Stupanje na snagu

Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana četvrtog meseca po isteku meseca u kome ugovorne strane razmene diplomatske note kojima potvrđuju da su ispunjeni svi uslovi za stupanje na snagu ovog sporazuma.

U potvrdu ovoga dolepotpisani su, propisno ovlašćeni od strane svojih vlada, potpisali ovaj sporazum.

Sačinjeno u Beogradu, dana 12. aprila 2013. godine, u po dva originala na srpskom jeziku, engleskom jeziku i francuskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako autentični.

Za Republiku Srbiju

Za Kanadu

dr Jovan Krkobabić, s.r.
Potpredsednik Vlade i ministar rada,
zapošljavanja i socijalne politike

Roman Vaščuk, s.r.
Ambasador Kanade u Republici Srbiji